

Participatie

- Participatie onder de omgevingswet
- Participatiebeleid Vlissingen
- Participatie- en inspraakverordening Vlissingen
- Participatie in de praktijk

Wat is participatie?

- Vroegtijdig belanghebbenden en geïnteresseerden betrekken bij het beleid/proces van:
 - voorbereiding
 - uitvoering
 - evaluatie

Wettelijke achtergrond?

- Wet versterking participatie decentrale overheid
 - Het wetsvoorstel voorziet in een wijziging van artikel 150 en 170 Gemeentewet
 - Status: behandeld door tweede kamer
(<https://wetgevingskalender.overheid.nl/Regeling/WGK010370>)
- Omgevingswet (Invoering 1 januari 2024)
 - Overheden zijn verplicht om aan participatie te doen voor de Omgevingswet en daaruit voortvloeiende plannen etc
 - Voor initiatiefnemers is participatie in beginsel geen inspanningsverplichting. Participatie is een aanvraagvereiste

Participatie en omgevingswet

- De Omgevingswet stimuleert vroegtijdige participatie.
- Daarmee kunnen overheden op tijd belangen, meningen en creativiteit op tafel krijgen.
- De wet zegt over participatie:

het in een vroegtijdig stadium betrekken van belanghebbenden [...] bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit. Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden.

Participatie per instrument

Instrument	Regels	Wie is verantwoordelijk voor het naleven van de participatieregels?	Waar staat het?
Omgevingsvisie	Motiveringsplicht	Bevoegd gezag	Omgevingsbesluit (art. 10.7)
Programma	Motiveringsplicht	Bevoegd gezag	Omgevingsbesluit (art. 10.8)
Omgevingsplan	Kennisgeving motiveringsplicht	Bevoegd gezag (is B&W gemeente)	Omgevingsbesluit (art. 10.2, eerste lid) Omgevingsbesluit (art. 10.2, tweede lid)
Omgevingsverordening	Motiveringsplicht	Bevoegd gezag (is Gedeputeerde Staten)	Omgevingsbesluit (art. 10.3a)
Waterschapsverordening	Motiveringsplicht	Bevoegd gezag (is dagelijks bestuur waterschap)	Omgevingsbesluit (art. 10.3b)
Projectbesluit	Kennisgeving Hierin staat: <ul style="list-style-type: none"> wie worden betrokken, waarover en wanneer wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer waar meer informatie beschikbaar komt Motiveringsplicht bij eventuele voorkeursbeslissing en projectbesluit.	Bevoegd gezag Als een ander dan het bevoegd gezag initiatiefnemer is, kan het participatietraject wel een gezamenlijke actie zijn. Het bevoegd gezag en de initiatiefnemer bepalen samen de rolverdeling, waarbij het bevoegd gezag uiteindelijk beslist. Het bevoegd gezag geeft in de kennisgeving participatie aan wat de rollen zijn van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer.	Omgevingswet (art. 5.47, 5.48 en 5.51) en Omgevingsbesluit (art. 5.3 en 5.5)
Omgevingsvergunning	In de Omgevingsregeling is een aanvraagvereiste participatie opgenomen. De initiatiefnemer moet aangeven of en zo ja, hoe hij aan participatie heeft gedaan. En wat de resultaten daarvan zijn. Het bevoegd gezag betreft deze informatie bij de integrale belangenafweging.	Initiatiefnemer	Omgevingswet (art. 16.55) Het aanvraagvereiste wordt uitgewerkt in de Omgevingsregeling.

<https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/participatie/participatie-instrumenten/participatie-instrumenten-omgevingswet/>

Participatie in Vlissingen

- Gemeente Vlissingen past al vele jaren op vele terreinen vormen van participatie toe.
- Tot juni 2023 geen Participatiebeleid en geen Participatie- en Inspraakverordening
- Duidelijke kaders of spelregels
- Participatiebeleid en de Inspraak- en participatieverordening zijn per 1 juni 2023 door gemeenteraad vastgesteld

Proces ontwikkeling participatiebeleid/verordening

2021

- Schets voorbereid
- Consultatie interne en externe belanghebbenden en raads werkgroep
- Participatiebeleid inspraaktraject doorlopen

2022

- Januari: Instemming met participatiebeleid door college van B&W aangehouden (verkiezingen)
- Voorbereiding Participatie- en inspraakverordening
- December: B&W akkoord met participatie beleid en besluit Participatie- en inspraakverordening in de inspraak brengen

2023

- Verwerken inspraak tot definitief concept Participatie- en inspraakverordening Vlissingen 2023
- Raadsbesluit: Het participatiebeleid en de Participatie- en inspraakverordening vastgesteld

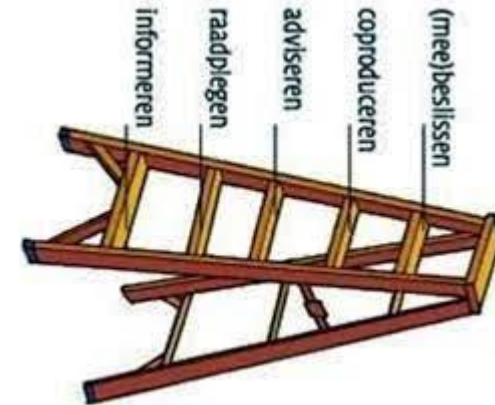
Niveau van participatie

- Verwachtingsmanagement: *“Baat het niet, dan schaadt het wèl”*

- Participatieladder

In Vlissingen **vijf niveau's** namelijk:

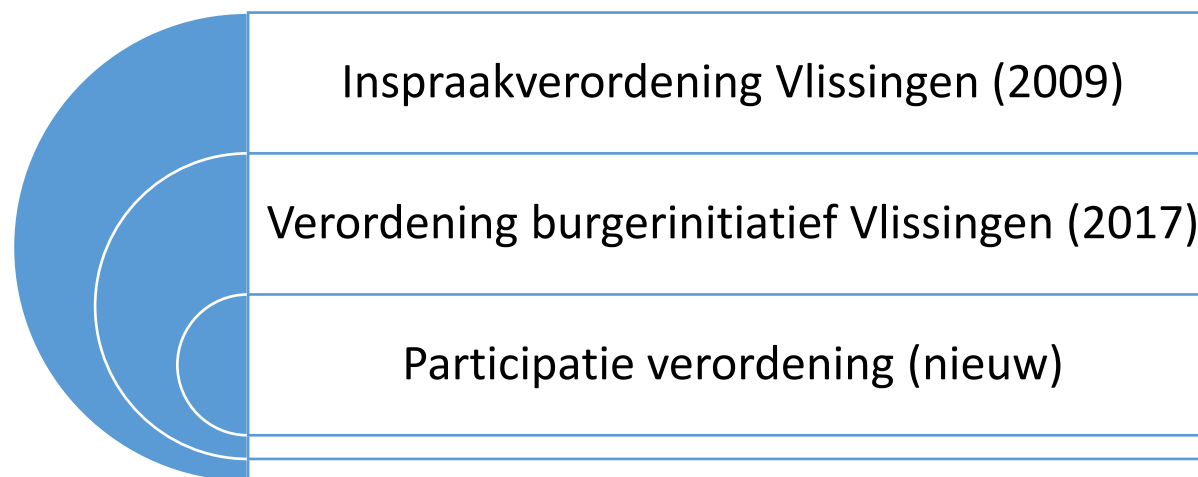
1. informeren
2. raadplegen (consulteren)
3. advies vragen en
4. samenwerken (cocreëren)
5. (mee) beslissen

- Afhankelijk van de beleidsruimte binnen het onderwerp, maar ook tijd, financiën en personele capaciteit.
- Het “hoe” is vastgelegd in de Vlissingse participatieleidraad.

Participatie- en inspraakverordening

- Vooruitlopend op de mogelijke wetswijziging van de Gemeentewet in het kader van de participatieverordening en het uitdaagrecht; art 150 en 170
- Voegt 3 verordeningen samen, geen inhoudelijke wijzigingen

Uitdaagrecht “Right to Challenge”

- Specifieke vorm van participatie in de uitvoeringsfase.
- Inwoners willen taak van de gemeente over te nemen
- Zij denken deze taak beter of goedkoper te kunnen uitvoeren
- Het wetsvoorstel sluit aan op de huidige praktijk

Participatie in de praktijk

Participatieleidraad

- Behoeftte aan een praktische uitleg
- Deze leidraad helpt te bepalen:
 - waarom je gaat participeren
 - welke keuzes je moet maken
 - hoe je gaat participeren
 - wat je niet moet vergeten
 - wat de gemeente Vlissingen van je kan verwachten
- Inwoners en externe initiatiefnemers mogen deze leidraad ook gebruiken, maar ze zijn niet verplicht dit te doen

Online en offline

Online participatie

- online enquête
- stemmen op verschillende projectplannen > ontwerpen
- interactie op project: reageren met berichtjes
- Inwoner pint ideeën op de kaart (herinrichting van de openbare ruimte)
- online bewonersavond
- online digitale workshop of inspiratiesessie
- Budget voor inrichten groenstrook tot speelveld; verdelen over verschillende potjes voor herinrichting

Offline participatie

- papieren enquête
- interviews
- bewonersbijeenkomst
- wijktafel
- pop-up evenement
- straatinterviews met online vragenlijst op de tablet
- bouwboard met QR-code

**Input offline & online
eenvoudig verwerken in
hetzelfde systeem.**

Participatiecanvas (participatieplan)

Participatie Canvas Vlissingen | Naam project:

Doelen 	Organisatie 	Communicatie
<p>Wat zijn de participatiedoelstellingen op de korte en lange termijn? Welke fases zijn er in het project? Is het participatieniveau vastgesteld? Niet elke fase is hetzelfde: is per fase een participatieniveau vastgesteld?</p>	<p>Wie is ambtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk? Welke portefeuillehouder is verantwoordelijk en is deze ook betrokken? Wie gaat het project trekken en is eindverantwoordelijk? Wie zijn de operationele en strategische stakeholders? Wie zijn de leden van de projectgroep? Project op www.doemeevissingen.nl? Maak dan afspraken over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie beheert de projectpagina? • Wie gaat de input van de participatie verwerken? (data analyse) 	<p>Welke afspraken maak je met je communicatieadviseur? Hoe ga je communiceren over participatie? Welke communicatiemiddelen ga je inzetten? Welke projecten (of deelprojecten) zijn geschikt voor doemeevissingen.nl? Hoe past de participatie in de (totale) communicatiestrategie? Hoe geef je een terugkoppeling aan de participanten?</p> <p>Is er communicatie- en participatie budget gereserveerd? (Zie communicatie-intake: dit gaat over interne uren voor advies en uitvoering en kosten van communicatiemiddelen.)</p>
	<p>Doelgroep </p> <p>Wie is de doelgroep? (intern/extern) Zijn er specifieke groepen of organisaties waar je op wilt richten? Welk betrokkenheidsprofiel kent de doelgroep (o.a. Citizensmethode)? Is er sprake van laaggeletterdheid of anderstaligheid binnen de doelgroep? Zo ja; hoe ga je de communicatie en participatie hierop aanpassen?</p>	<p>Planning </p> <p>Hoe ziet de participatieplanning eruit? Zijn er belangrijke data om naartoe te werken? Staan er activiteiten of evenementen gepland die nieuwe participatiekansen creëren?</p>
<p>Cijfers </p> <p>Wat ga je meten? En wanneer? Wanneer is het project succesvol?</p>	<p>Risico's </p> <p>Wat zorgt er intern mogelijk voor een risico of obstakel? Met welke externe factoren moet je rekening houden? Ligt het project gevoelig? (politiek of in de samenleving?) Zijn er financiële, organisatorische of juridische risico's?</p>	